

SAMLAREN

TIDSKRIFT
FÖR
SVENSK LITTERATURHISTORISK
FORSKNING

NY FÖLJD. ÅRGÅNG 12

1931

UPPSALA 1932

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET

UPPSALA 1932

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

Ett Geijers-manuskript.

I »Nyare Sånger till Forte-Piano Ord och Musik» av E. G. Geijer, tryckt i Stockholm, troligen 1836 (tvärfolio), finnes intagen manskvartetten »Marsche», så lydande:

»För Gud och sanning, rätt och Ära är hvarje man en född soldat
Och för sin pligt att vapen bära det är den bästa hjeltedat.

Den något vet att älska mera än lifvet och att frugta mer än
döden, svag för ingendera, han har det rätta krigsmanér.»

Med bortseende från några oväsentliga smärre skiljaktigheter i kommatering eller stavning återfinnes denna text i samma lydelse uti, så vitt jag kunnat finna, alla senare så väl musik- som textupplagor av Geijers sånger, bl. a. i Samlade skrifter 1851 och 1875. Men i ett av mig påträffat handskrivet notblad, som vid sakkunnig granskning befunnits vara ett egenhändigt manuskript av Geijer, lyda textens begynnelseord så: »För *ljus* och sanning» o. s. v. Ordet »ljus» är fullt tydligt skrivet, dock så, att det vid hastigt påseende möjligen kunde läsas som »Gud».

Nämnda manuskript anträffades i en samling musikalier, som av mig överlämnats till Musikaliska akademiens bibliotek. Vid genomgående av en del utav denna samling, vilken del tillhört min moster, Geijers sonhustru fru Julia Geijer, född Malmborg, och efter henne kommit i min besittning, fanns manuskriptet tillsammans med exemplar av ovannämnda 1836 års upplaga av Geijers sånger. Utan minsta tvekan kan antagas såsom visst, att manuskriptet minst 60 år sålunda funnits förvarat bland Geijers son överstelöjtnanten Gustaf Geijers och hans makas tillhörigheter. Dess äkthet torde därför vara oomtvistlig.

Emellertid kan det nog icke utan vidare göras gällande, att manuskriptet innehåller den enda rätta läsarten; samtliga tryckta upplagor strida ju häremot. Framför allt måste hänsyn tagas därtill, att den första upplagan av 1836, vilken alltså utkom under Geijers livstid och väl får antagas vara av honom godkänd, utvisar den mot manuskriptet stridande läsarten. Men å andra sidan kan det icke förnekas, att *inre* kriterier närmast tala för manuskriptets version: »För ljus» o. s. v. Koordinationerna »ljus och sanning, rätt och ära» synas vara både mera logiska och mera i Geijers anda än läsarten »Gud och» o. s. v.

Ett försök att ur Geijerska brev — bl. a. i Uppsala universitets bibliotek — vinna klarhet i frågan har icke lämnat något resultat. För speciella Geijers-forskare föreligger här ett litet problem.

Otto Croneborg.